

MINISTERSTVO VNITRA
generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR

Č. j. MV-3122 -1/PO-PVP-2014

Kódové označení: T-STS-Z

Praha 14. ledna 2014

Počet listů: 12

Schvaluje: brig. gen. Ing. Drahoslav Ryba

.....
Generální ředitel HZS ČR

Strojní služba Z
(T-STS-Z)

Obsah

1. Charakteristika kurzu	3
2. Cíle vzdělávání	3
3. Rozsah znalostí absolventa	3
4. Časová dotace	4
5. Podmínky pro zařazení	5
6. Materiální zajištění účastníků kurzu	5
7. Ukončení kurzu	5
8. Učební osnovy	5

1. Charakteristika kurzu

Kurz je určen k získání odborné způsobilosti stanovené zvláštním předpisem¹ příslušníkům HZS ČR, zaměstnancům jednotek HZS podniků a členům, kteří vykonávají službu v jednotkách SDH obcí nebo SDH podniků jako svoje zaměstnání.

Kurz je organizován pro nejvýše 18 účastníků v jedné třídě.

2. Cíle vzdělávání

Absolvent kurzu získá znalosti a dovednosti v oblasti řízení a organizace strojní služby, provádění odborné přípravy v oblasti strojní služby a vedení dokumentace strojní služby.

Absolvent kurzu je schopen zejména:

- organizovat činnosti související s provozem, údržbou, zkoušením a opravami požární techniky a vybraných věcných prostředků PO (dále jen „prostředky strojní služby“),
- poskytovat odborné informace o taktickém použití prostředků strojní služby,
- organizovat a provádět komplexní školení a výcvik uživatelů prostředků strojní služby,
- zpracovat podklady pro nákup, technické zhodnocení, rekonstrukci nebo přestavbu požární techniky.

3. Rozsah znalostí absolventa

Zná:

- úkoly strojní služby stanovené obecně závaznými předpisy a služebními předpisy HZS ČR,
- technicko-taktická data vybraných věcných prostředků PO, běžně užívaných v jednotce PO,
- požadavky na prostředky strojní služby,
- správný postup zpracování hlášení o dopravní nehodě a způsob zjišťování skutečností o dopravní nehodě,
- preventivní opatření ke snižování dopravní nehodovosti,
- základy konstrukce silničních vozidel,
- požadavky pro bezpečný provoz výškové požární techniky,
- druhy provozních náplní a intervaly jejich doplňování a výměny,
- právní předpisy pro zpracování technických podmínek prostředků strojní služby,
- terminologii a označování prostředků strojní služby.

Je seznámen:

- s vybavením jednotek PO podle přílohy č. 4 a č. 5 vyhlášky č. 247/2001 Sb.,

¹ Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 3/2013 k odborné způsobilosti příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky.

Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 53/2013, k odborné způsobilosti zaměstnanců zařazených na vybraných funkcích v jednotkách hasičských záchranných sborů podniků a členů vykonávajících službu v jednotkách sborů dobrovolných hasičů obcí nebo podniků jako svoje zaměstnání v pracovním poměru.

- se základními ustanoveními zákona o silniční dopravě, zákona o podmínkách provozu na pozemních komunikacích a zákona o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel,
- s historickými i novými vývojovými trendy vybraných věcných prostředků PO,
- s konstrukcí automobilových pneumatik,
- s oprávněními a rozsahem údržby a oprav požární techniky vlastními silami,
- se základními komunikačními technikami, způsoby vedení lidí a zvládání konfliktních situací,
- s postupem při zpracování podkladů pro sběr dat o požární technice a o způsobech jejich evidence,
- s technickými zařízeními pro přednostní jízdu.

Umí:

- zpracovat program snižování dopravní nehodovosti a organizovat preventivní školení snižování dopravní nehodovosti,
- plánovat, organizovat a zpracovávat plán údržby a zkoušek prostředků strojní služby,
- zpracovat technické podmínky pro pořízení, rekonstrukci, přestavbu či technické zhodnocení požární techniky,
- zpracovat podklady pro výběrové řízení,
- organizovat a vést odbornou přípravu v jednotce PO na úseku strojní služby,
- poskytovat odborné informace o použití prostředků strojní služby.

4. Časová dotace

Organizační část kurzu / Předmět		Počet hodin
	Zahájení kurzu	9
1.	Právní prostředí a strojní služba	6
2.	Dopravní nehodovost a prevence, bezpečnost práce	10
3.	Výšková požární technika	5
4.	Provozní náplně a pneumatiky	5
5.	Historie, konstrukce automobilu	5
6.	Technické podmínky prostředků strojní služby	8
7.	Organizace údržby a oprav požární techniky	3
8.	Organizace a provádění pravidelné odborné přípravy	4
9.	Evidence a provozuschopnost prostředků strojní služby	9
10.	Technická zařízení pro přednostní jízdu	2
11.	Opakování a závěrečná práce	5
	Ukončení kurzu	9
CELKEM		80 hodin

V pravomoci ředitele vzdělávacího zařízení je možnost úpravy obsahu učiva do 10 % rozsahu.
Pozn.: 1 hodina = 1 vyučovací hodina v rozsahu 45 minut.

5. Podmínky pro zařazení

Platné osvědčení o odborné způsobilosti kurzu Strojníků Z nebo Strojníků P.

6. Materiální zajištění účastníků kurzu

Účastník kurzu musí mít u sebe doklady a vybavení pro účely výuky a pobytu ve vzdělávacím zařízení a musí být vybaven naturálními náležitostmi.

6.1. Doklady

- osobní doklady
- služební průkaz
- průkaz pojištěnce zdravotního pojištění
- potvrzení o splnění podmínek pro zařazení uchazeče do kurzu.

6.2. Vybavení pro účely výuky

- sešit a psací potřeby
- podklady pro zpracování závěrečné práce.

6.3. Naturální náležitosti

- pracovní stejnokroj II
- zásahový oděv pro hasiče, přilba
- pracovní obuv a pracovní rukavice.

Vzdělávací zařízení může vyžadovat popřípadě i další naturální náležitosti, které budou uvedeny v povolání do kurzu.

7. Ukončení kurzu

Ukončení kurzu se provádí formou:

- obhajoby samostatně zpracované závěrečné práce,
- závěrečného testu,
- ústní závěrečné zkoušky.

Závěrečná zkouška se koná před zkušební komisí jmenovanou ředitelem vzdělávacího zařízení.

Dokladem o ukončení kurzu je osvědčení o odborné způsobilosti.

8. Učební osnovy

Vysvětlivky:

U = učebna CV = cvičiště T = teorie P = praxe

Učební osnovy kurzu Strojní služba A (T-STZ A), čj. PO-2794/IZS-2005 ze dne 1. prosince 2005, se zrušují.

Učební osnovy kurzu		Strojní služba Z (T-STZ Z)		Počet hodin:	80
Zahájení kurzu				Počet hodin:	9
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
	1	U	T	Organizace kurzu, denní řád vzdělávacího zařízení, podmínky získání odborné způsobilosti	
	6	U	T/P	Opakování znalostí z kurzu Strojníků (ST)	
	2	U	T	Ověření vstupních znalostí	

Učební osnovy kurzu		Strojní služba Z (T-STZ Z)		Počet hodin:	80
Předmět: 1 – Právní prostředí a strojní služba				Počet hodin:	6
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
1.1	1	U	T	Vyhláška o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany (č. 247/2001 Sb.)	
1.1.1				Úkoly strojní služby	
1.1.2				Požadavky na prostředky strojní služby, požadavky na strojníka	
1.1.3				Vybavení jednotek PO požární technikou dle příloh vyhlášky č. 247/2001 Sb.	
1.2.	2	U	T	Řád strojní služby HZS ČR a Řád výkonu služby v jednotkách HZS podniků, SDH obcí a SDH podniků	
1.3	3	U	T	Právní předpisy vztahující se k provozu vozidel	
1.3.1				Zákon o silniční dopravě (č. 111/1994 Sb.)	
1.3.2				Zákon o podmínkách provozu na pozemních komunikacích (č. 56/2001 Sb.)	
1.3.3				Zákon o provozu na pozemních komunikacích (č. 361/2000 Sb.)	

Učební osnovy kurzu		Strojní služba Z (T-STZ Z)		Počet hodin:	80
Předmět: 2 – Dopravní nehodovost a prevence, bezpečnost práce				Počet hodin:	10
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
2.1	1	U	T	Postup při dopravní nehodě	
2.1.1				Zjišťování skutečností o dopravní nehodě a příprava následných opatření	
2.1.2				Opatření vedoucí k snížení dopravní nehodovosti	
2.1.3				Hlášení o dopravní nehodě	
2.2.	2	U	T	Dopravní nehodovost	
				Rozbor vybraných závažných dopravních nehod v HZS ČR	
2.3	2	U	T	Snižování dopravní nehodovosti	
2.3.1		U	T	Defenzivní jízda	
2.3.2		U	T	Jízda v koloně	
2.3.3		U	T	Program a organizace kondičních jízd	
2.4	2	U	T	Prevence dopravní nehodovosti	
2.4.1				Výjezd požární techniky ze stanice a jízda na místo zásahu, podmínky používání zvláštního výstražného zařízení	
2.4.2				Příjezd požární techniky na místo zásahu a její nasazení	
2.4.3				Jízda požární techniky v průběhu zásahu (kyvadlová doprava vody)	
2.4.4				Odjezd požární techniky z místa zásahu a návrat na stanici	
2.4.5				Konstrukce automobilu, smyk a další kritické situace	
2.5	1	U	T	Technika jízdy v různě složitých podmínkách provozu	
2.6	1	U	T	Možnosti překročení provozních parametrů prostředků strojní služby	
2.7	1	U	T	Bezpečnost práce při opravách a údržbě prostředků strojní služby	

Učební osnovy kurzu		Strojní služba Z (T-STZ Z)		Počet hodin:	80
Předmět: 3 – Výšková požární technika				Počet hodin:	5
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
3.1	5	U/CV	T/P	Výšková požární technika	
3.1.1	1	U	T	Provoz automobilových žebříků	
3.1.2	1	U	T	Provoz automobilových plošin	
3.1.3	3	CV	P	Údržba, kontrola, provozní kontrola, revize a odstraňování běžných závad na výškové požární technice	

Učební osnovy kurzu		Strojní služba Z (T-STZ Z)		Počet hodin:	80
Předmět: 4 – Provozní náplně a pneumatiky				Počet hodin:	5
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
4.1	2	U	T	Provozní náplně prostředků strojní služby	
4.1.1				Druhy pohonných hmot a zásady doplňování	
4.1.2				Druhy mazacích náplní, jejich doplňování a obměna	
4.1.3				Doplňování a obměna náplní hydraulických systémů	
4.1.4				Doplňování a obměna náplní kapalinových brzd	
4.1.5				Doplňování a obměna náplní chladicích kapalin	
4.1.6				Doplňování náplní akumulátorových baterií	
4.2	1	U	T	Pneumatiky	
4.2.1				Druhy pneumatik a zásady pro jejich výběr	
4.2.2				Konstrukce pneumatik, přenos sil	
4.3	2	U	T	Další údržba prostředků strojní služby a příprava na servisní prohlídky a STK Příprava prostředků strojní služby na zimní provoz	

Učební osnovy kurzu Strojní služba Z (T-STZ Z) Počet hodin: 80					
Předmět: 5 – Historie, konstrukce automobilu				Počet hodin: 5	
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
5.1	1	U	T	Vývoj prostředků strojní služby	
5.1.1				Historie, důležité objevy pro zdolávání požárů	
5.1.2				Vývoj vozidel a stříkaček pro hasiče	
5.1.3				Trendy ve vývoji požární techniky a automobilů	
5.2	4	U	T	Základy konstrukce automobilu	
5.2.1				Pohony vozidel	
5.2.2				Umístění bezpečnostních, konstrukčních prvků a zařízení ve vozidlech	
5.2.3				Aktivní a pasivní prvky bezpečnosti	

Učební osnovy kurzu Strojní služba Z (T-STZ Z) Počet hodin: 80					
Předmět: 6 – Technické podmínky prostředků strojní služby				Počet hodin: 8	
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
6.1	3	U	T	Právní předpisy pro zpracování technických podmínek prostředků strojní služby	
6.1.1				Vyhláška č. 35/2007 Sb., o technických podmínkách požární techniky ve znění vyhl. č. 53/2010 Sb.	
6.1.2				Vyhláška č. 255/1999 Sb., o technických podmínkách věcných prostředků požární ochrany	
6.1.3				ČSN EN 1846-1, 1846-2 a související ČSN EN a EN	
6.1.4				Obecně platné technické požadavky na požární automobily	
6.2	4	U	T	Zpracování technických podmínek	
6.2.1				Pořízení nové požární techniky	
6.2.2				Technické zhodnocení (rekonstrukce, modernizace, přestavba) požární techniky	
6.3	1	U	T	Příprava podkladů pro výběrová řízení	

Učební osnovy kurzu		Strojní služba Z (T-STZ Z)		Počet hodin:	80
Předmět: 7 – Organizace údržby a oprav prostředků strojní služby				Počet hodin:	3
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
7.1	2	U	T	Organizace údržby a oprav prostředků strojní služby	
7.2	1	U	T	Oprávnění k provádění a rozsah údržby a oprav prostředků strojní služby svépomocí	

Učební osnovy kurzu		Strojní služba Z (T-STZ Z)		Počet hodin:	80
Předmět: 8 – Organizace a provádění pravidelné odborné přípravy				Počet hodin:	4
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
8.1	2	U	T	Příprava podkladů pro vedení pravidelné odborné přípravy	
8.1.1				Výběr témat, metodika přednesu	
8.1.2				Zpracování dokumentace	
8.2	2	U	T	Příprava elektronické prezentace	
8.2.1				Práce s prezentačními programy	

Učební osnovy kurzu Strojní služba Z (T-STZ Z) Počet hodin: 80					
Předmět: 9 – Evidence a provozuschopnost prostředků strojní služby Počet hodin: 9					
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
9.1	1	U	T	Terminologie	
9.1.1				Označování prostředků strojní služby	
9.2	2	U	T	Sběr dat	
9.2.1				Základní rozdělení prostředků strojní služby	
9.2.2				Postup při zpracování podkladů pro sběr dat	
9.2.3				Staré označování požární techniky	
9.3	1	U	T	Evidence	
9.3.1				Rozsah základních údajů o požární technice	
9.4	5	U	T	Provozechopnost prostředků strojní služby	
				Přejímka prostředků strojní služby	
				Organizace pravidelných kontrol a ověřovacích jízd	
				Kontrolní činnost pro zajištění provozuschopnosti	
				Zabezpečení provozu prostředků strojní služby při déletrvajících zásazích	
				Zásobování vodou na místě zásahu (výpočet)	
				Činnost člena štábu velitele zásahu pro týl	

Učební osnovy kurzu		Strojní služba Z (T-STZ Z)		Počet hodin:	80
Předmět: 10 – Technická zařízení pro přednostní jízdu				Počet hodin:	2
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
10	2	U	T	Technická zařízení pro přednostní jízdu Zvláštní výstražné zařízení požární techniky Barevné provedení vozidel	

Učební osnovy kurzu		Strojní služba Z (T-STZ Z)		Počet hodin:	80
Předmět: 11 – Opakování a závěrečná práce				Počet hodin:	5
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
11	5	U	T	Samostatná příprava závěrečné práce alternativně: návštěva servisního automobilového pracoviště	

Učební osnovy kurzu		Strojní služba Z (T-STZ Z)		Počet hodin:	80
Ukončení kurzu				Počet hodin:	9
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
	2	U	T	Závěrečná zkouška z teoretických znalostí	
	6	U	T	Obhajoba závěrečné práce	
	1	U	T	Ukončení kurzu	